

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 23 juni 2011

715/2011

Lag

om rättegångsbiträden med tillstånd

Utfärdad i Helsingfors den 17 juni 2011

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om tillstånd att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde samt om skyldigheterna för och tillsynen över rättegångsbiträden med tillstånd.

I fråga om behörighetskraven för rättegångsombud och rättegångsbiträden vid rättegång föreskrivs särskilt.

2 §

Förutsättningarna för beviljande av tillstånd

Ett i denna lag avsett tillstånd att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde beviljas tills vidare den som

1) i Finland har avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt eller en motsvarande utländsk juridisk examen som har erkänts i Finland enligt vad som föreskrivs särskilt,

2) är tillräckligt insatt i uppdraget som rättegångsombud och rättegångsbiträde,

3) är redbar och inte uppenbart olämplig för uppdraget som rättegångsombud och rättegångsbiträde, samt

4) inte har försatts i konkurs eller vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Tillräckligt insatt på det sätt som avses i 1 mom. 2 punkten är den som

1) har avlagt advokatexamen som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om advokater (496/1958),

2) har fullgjort domstolspraktik,

3) under minst ett år har arbetat som åklagare, eller

4) efter att ha avlagt en examen som avses i 1 mom. 1 punkten under minst ett år har varit verksam i andra uppgifter som gör honom eller henne förtrogen med uppdraget som rättegångsombud och rättegångsbiträde.

En person är inte redbar på det sätt som avses i 1 mom. 3 punkten, om han eller hon genom en lagakraftvunnen dom under de fem senaste åren har dömts till fängelsestraff eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som visar att han eller hon är olämplig som rättegångsombud och rättegångsbiträde.

Har en person som en disciplinär påföljd utslutits ur landets allmänna advokatfören-

ing som avses i 1 § 1 mom. i lagen om advokater (*advokatföreningen*) eller avförts ur det EU-register som avses i 5 b § 1 mom. i den lagen och som förs av advokatföreningen, kan han eller hon inte beviljas tillstånd enligt denna lag förrän tre år efter utslutningen eller avförandet ur registret.

Den vars tillstånd enligt denna lag att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde har återkallats som en disciplinär påföljd kan inte beviljas ett nytt tillstånd förrän tre år förflutit från det att återkallandet av tillståndet började.

3 §

Rättegångsbiträdesnämnden

För beviljade av ett tillstånd enligt denna lag samt för återkallande av tillstånd och påförande av en påföljdsavgift finns en oberoende rättegångsbiträdesnämnd.

4 §

Tillsättning av rättegångsbiträdesnämnden och dess sammansättning

Rättegångsbiträdesnämnden tillsätts för fem år i sänder.

Rättegångsbiträdesnämndens medlemmar är en domare från hovrätterna, en domare från förvaltningsdomstolarna eller specialdomstolarna, en domare från tingsrätterna, ett rättegångsbiträde med tillstånd enligt denna lag samt en medlem som företräder den juridiska forskningen och undervisningen. Varje medlem har en personlig ersättare. Nämnden väljer ordförande och vice ordförande inom sig.

Rättegångsbiträdesnämnden tillsätts av statsrådet efter det att

1) högsta domstolen på basis av anmälningar har utsett medlemmarna och ersättarna bland domarna i hovrätterna och tingsrätterna,

2) högsta förvaltningsdomstolen på basis av anmälningar har utsett medlemmen och ersättaren bland domarna i förvaltningsdomstolarna och specialdomstolarna, samt

3) justitieministeriet har utsett medlemmen och ersättaren bland rättegångsbiträdena med

tillstånd samt medlemmen och ersättaren bland dem som företräder den juridiska forskningen och undervisningen.

Kandidaterna till medlemmar och ersättare ska vara två gånger fler än de medlemmar och ersättare som uppställs. Innan den medlem och ersättare som företräder den juridiska forskningen och undervisningen utses ska justitieministeriet höra företrädare för den juridiska forskningen och undervisningen.

Medlemmarna i rättegångsbiträdesnämnden och deras ersättare beviljas avsked av statsrådet, som med iakttagande av förfarandet vid tillsättandet av nämnden utser efterträdare för den återstående mandattiden.

5 §

Rättegångsbiträdesnämndens beslutförhet

Rättegångsbiträdesnämnden är beslutför när ordföranden eller vice ordföranden och minst två andra medlemmar eller ersättare är närvarande.

6 §

Ansökan om tillstånd

Ett tillstånd som avses i denna lag ska sökas skriftligen hos rättegångsbiträdesnämnden. Sökanden ska till ansökan foga den utredning som behövs för att avgöra den.

7 §

Avgörande av ansökan

En ansökan enligt 6 § behandlas och avgörs av rättegångsbiträdesnämnden. Om nämnden avslår ansökan, ska beslutet motiveras.

8 §

Skyldigheter

Ett rättegångsbiträde med tillstånd ska redbart och samvetsgrant fullgöra de uppdrag som anförtrotts honom eller henne som rättegångsombud och rättegångsbiträde. I dessa uppdrag gäller särskilt följande:

1) rättegångsbiträdet ska vara lojalt mot sin

klient samt efter bästa förmåga tillvarata sin klients intressen och rättigheter,

2) rättegångsbiträdet ska vara oberoende av sådant yttre inflytande som kan inverka störande på hans eller hennes förmåga att fullt ut tillvarata sin klients intressen, samt bevara sitt oberoende i verksamheten,

3) rättegångsbiträdet ska vara ojävigt vid mottagandet och utförandet av ett uppdrag,

4) rättegångsbiträdet får inte utan lov röja en enskilds eller en familjs hemlighet eller yrkes- eller affärshemligheter som han eller hon har fått kännedom om i sitt uppdrag,

5) rättegångsbiträdet får inte utan lov röja andra uppgifter om klienten och dennes förhållanden än de som avses i 4 punkten och som han eller hon har fått kännedom om i sitt uppdrag,

6) rättegångsbiträdet ska utföra uppdragen med omsorg, noggrannhet och behövlig skyndsamhet utan att förorsaka onödiga kostnader,

7) rättegångsbiträdet är skyldigt att upprätthålla och utveckla sin yrkeskompetens och följa rättsutvecklingen i synnerhet på de områden där han eller hon är verksam,

8) rättegångsbiträdet får inte ta emot ett uppdrag, om han eller hon inte har den yrkeskompetens som uppdraget kräver eller annars inte förmår sköta uppdraget på tillbörligt sätt,

9) rättegångsbiträdet ska hålla penningtillgångar och övriga tillgångar som hör till klienten åtskilda från sina egna tillgångar,

10) rättegångsbiträdet är skyldigt att inom skälig tid svara på begäran om kontakter som ställs i anslutning till uppdraget som rättegångsombud och rättegångsbiträde, om det inte på grund av tidigare svar eller andra liknande orsaker är uppenbart onödigt,

11) rättegångsbiträdet ska utan oskäligt dröjsmål meddela uppdragsgivaren om han eller hon inte vill åta sig ett erbjudet uppdrag,

12) rättegångsbiträdet ska skaffa sin klients godkännande för viktiga åtgärder som berör klientens rättigheter, om inte sakens brådskande natur eller andra vägande skäl förhindrar det,

13) rättegångsbiträdet får inte utan särskilda skäl vidta rättsliga åtgärder utan att

informera motparten om sin klients anspråk och utan att ge motparten skälig betänketid och möjlighet att lösa tvisten genom förlikning,

14) rättegångsbiträdet får inte utan motpartens samtycke utanför avtalsförhandlingarna åberopa ett förlikningserbjudande som har framförts av motparten,

15) rättegångsbiträdet får inte otillbörligt utöva påtryckning på motparten,

16) rättegångsbiträdet får inte försöka påverka domstolen eller någon annan myndighet med osakliga medel eller rikta osaklig kritik mot domstolens eller någon annan myndighets arbete eller avgöranden,

17) rättegångsbiträdet får inte till domstolen eller någon annan myndighet ge uttalanden som han eller hon vet är osanna eller bestrida uttalanden som han eller hon vet är sanna,

18) rättegångsbiträdet får inte utöva otillbörlig påverkan på ett vittne,

19) rättegångsbiträdet får inte, om klientens motpart anlitar rättsligt biträde, utan särskilda skäl ta direkt kontakt med motparten utan att motpartens rättegångsombud eller rättegångsbiträde samtycker till det.

Ett rättegångsbiträde med tillstånd som yrkesmässigt utför uppdrag som rättegångsombud och rättegångsbiträde ska teckna en tillräcklig ansvarsförsäkring mot förmögenhetskada som i detta uppdrag förorsakas någon annan.

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 1 mom. 4 punkten döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Bestämmelser om förfaranden som från konsumentsynpunkt är otillbörliga eller strider mot god sed finns även i 2 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978).

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas också på något annat uppdrag som ett rättegångsbiträde med tillstånd har fått genom ett domstolsförordnande eller till vilket han eller hon har förordnats som ett sådant biträde som avses i rättshjälpslagen (257/2002).

9 §

Tillsyn

Ett rättegångsbiträde med tillstånd står i ett uppdrag enligt 8 § under tillsyn av justitiekanslern, den tillsynsnämnd som avses i 6 a § 1 mom. i lagen om advokater (*tillsynsnämnden*) och rättegångsbiträdesnämnden enligt vad som föreskrivs i denna lag.

10 §

Tillsyn som utövas av justitiekanslern

Justitiekanslern har rätt att inleda ett tillsynsärende enligt 14 §, om justitiekanslern anser att ett rättegångsbiträde med tillstånd åsidosätter sina skyldigheter. Rättegångsbiträdet är skyldigt att ge justitiekanslern de uppgifter och utredningar som behövs för att justitiekanslern ska kunna utföra sina i denna lag föreskrivna uppgifter.

11 §

Tillsyn som utövas av tillsynsnämnden

Ett tillsynsärende enligt 14 § som gäller ett rättegångsbiträde med tillstånd behandlas och avgörs av tillsynsnämnden. I fråga om tillsynsnämnden och dess medlemmar gäller vad som föreskrivs i 6 a, 7 a och 7 b §, 7 j § 1 mom. och 7 k § i lagen om advokater. När någon av tillsynsnämndens sektioner behandlar ett tillsynsärende som gäller ett rättegångsbiträde med tillstånd ska en medlem som inte hör till advokat kåren vara ordförande.

De tillsynsären den enligt 1 mom. som ska behandlas av tillsynsnämnden bereds av den tillsynsenhet som avses i 6 a § 1 mom. i lagen om advokater (*tillsynsenheten*). I fråga om tillsynsenheten och de anställda vid enheten gäller vad som föreskrivs i 6 a §, 7 j § 1 mom. och 7 k § i lagen om advokater.

12 §

Tillsyn som utövas av rättegångsbiträdesnämnden

Trots vad som föreskrivs i 11 § fattas

beslut om återkallande av tillstånd och påförande av påföljdsavgift av rättegångsbiträdesnämnden. Rättegångsbiträdesnämnden kan också ge en varning eller återförvisa ett tillsynsärende till tillsynsnämnden för behandling enligt vad som föreskrivs i 16 §.

13 §

Disciplinär påföljd

Om ett rättegångsbiträde med tillstånd på grund av omständigheter som framkommit vid behandlingen av ett tillsynsärende konstateras ha handlat i strid med 8 § ska det bestämmas en *disciplinär påföljd* för honom eller henne. Påföljderna är återkallande av tillstånd enligt denna lag, påförande av påföljdsavgift samt varning och anmärkning.

Ett tillstånd enligt denna lag ska återkallas, om ett rättegångsbiträde med tillstånd i ett uppdrag som avses i 8 § handlar ohederligt eller på annat sätt uppsåtligt kränker någon annans rätt. Om det finns förmildrande omständigheter för rättegångsbiträdets förfarande, kan han eller hon åläggas att betala påföljdsavgift eller tilldelas varning.

Handlar ett rättegångsbiträde med tillstånd på annat än i 2 mom. avsett sätt i strid med 8 §, ska han eller hon tilldelas varning eller ges en anmärkning. Om ett rättegångsbiträde upprepade gånger gör sig skyldigt till ett sådant förfarande som avses i detta moment eller i 2 mom. eller om det annars finns försvårande omständigheter, kan rättegångsbiträdets tillstånd enligt denna lag återkallas eller rättegångsbiträdet åläggas att betala påföljdsavgift.

Påföljdsavgiften är minst 500 och högst 15 000 euro. Vid påförandet av påföljdsavgiften beaktas bland annat hur klandervärd rättegångsbiträdets förfarande har varit, hans eller hennes erfarenhet av uppdrag som rättegångsombud och hans eller hennes ekonomiska förhållanden, så att påföljden står i ett rättvist förhållande till förfarandet. Påföljdsavgiften tas ut av rättegångsbiträdesnämnden.

Påföljdsavgift påförs inte, om ett ärende som gäller samma förseelse är föremål för förundersökning eller åtalsprövning eller vid en domstol behandlas som brottmål eller om rättegångsbiträdet med tillstånd genom en la-

gakraftvunnen dom har dömts till straff för förseelsen.

I de fall som avses i 3 mom. behöver påföljdsavgift inte påföras, om rättegångsbiträdet genom sitt förfarande endast i ringa mån bryter mot de skyldigheter som avses i 8 § och förfarandet i förhållande till dess skadlighet också bedömt som en helhet ska anses ringa.

Har tillståndet för ett rättegångsbiträde med tillstånd återkallats efter det att tillsynsrendet har inletts, kan tillsynsnämnden och rättegångsbiträdesnämnden fortsätta behandlingen av ärendet och uttala sig om huruvida rättegångsbiträdet med tillstånd under den tid ett tillstånd enligt denna lag varit i kraft har förfarit klandervärt och vilken påföljd rättegångsbiträdet på grund av detta skulle ha ådragit sig.

Rättegångsbiträdesnämnden kan bestämma att ett beslut om återkallande av ett tillstånd enligt denna lag ska iakttas trots ändringssökande.

14 §

Inledande av tillsynsärenden

Ett tillsynsärende inleds när tillsynsnämnden i fråga om ett rättegångsbiträde med tillstånd tar emot ett skriftligt klagomål eller en anmälan som justitiekanslern gjort med stöd av 10 § eller en anmälan som en domstol har gjort med stöd av 15 kap. 10 a § i rättegångsbalken.

Om ett klagomål är så bristfälligt att ärendet inte kan avgöras på basis av klagomålet, ska klaganden uppmanas att avhjälpa bristen inom utsatt tid. Klaganden ska samtidigt informeras om på vilket sätt klagomålet är bristfälligt och om att tillsynsnämnden kan lämna ärendet utan prövning, om klaganden inte följer uppmaningen att komplettera klagomålet. Ett klagomål som gäller ett ärende som har avgjorts tidigare upptas inte till prövning i tillsynsnämnden, om inte ny utredning som inverkar på saken läggs fram i klagomålet.

Om det har gått längre tid än fem år från de händelser som klagomålet gäller, kan ärendet lämnas utan prövning.

15 §

Behandling av tillsynsärenden i tillsynsnämnden

Tillsynsärenden behandlas i tillsynsnämndens plenum eller sektioner. I plenum behandlas de ärenden som tillsynsnämndens ordförande har bestämt att ska behandlas där eller som sektionerna har överfört till plenum. Beslut om att göra en framställning till rättegångsbiträdesnämnden om återkallande av tillstånd eller påförande av påföljdsavgift fattas dock alltid i plenum.

Tillsynsärenden behandlas i ett skriftligt förfarande i tillsynsnämnden. En framställning till rättegångsbiträdesnämnden om återkallande av tillstånd eller påförande av påföljdsavgift kan dock göras endast om tillsynsnämnden har ordnat muntlig förhandling i ärendet. Tillsynsnämnden kan ordna muntlig förhandling också i andra fall. Det rättegångsbiträde med tillstånd som tillsynsärendet gäller och klaganden ska kallas till den muntliga förhandlingen.

Tillsynsnämnden ska ge det rättegångsbiträde med tillstånd som berörs av tillsynsärendet tillfälle att bli hört innan ärendet avgörs. Rättegångsbiträdet ska öppet och sanningenligt lämna de upplysningar och utredningar som har begärts. Tillsynsnämnden ska ge klaganden tillfälle att yttra sig med anledning av rättegångsbiträdets bemötande. Tillsynsnämnden ska även i övrigt se till att saken blir tillräckligt utredd.

16 §

Behandling av tillsynsnämndens framställning i rättegångsbiträdesnämnden

Tillsynsnämndens framställning till rättegångsbiträdesnämnden om återkallande av tillstånd eller påförande av påföljdsavgift ska göras skriftligen och innehålla följande uppgifter:

- 1) ärendeslaget och datum för framställningen,
- 2) parternas och klagandens namn,
- 3) de yrkanden som framställts och de bemötanden som avgivits i saken med motivering,

4) den påföljd som tillsynsnämnden föreslår och motivering till den, samt

5) namnet på dem som i tillsynsnämnden har deltagit i uppgörandet av framställningen och deras ställning samt uppgift om huruvida omröstning har ägt rum; om omröstning har ägt rum, ska de avvikande meningarna fogas till framställningen.

En framställning som avses i 1 mom. behandlas i ett skriftligt förfarande i rättegångsbiträdesnämnden. Rättegångsbiträdesnämnden ska vid behandlingen av framställningen ge det rättegångsbiträde med tillstånd som framställningen gäller och klaganden tillfälle att bli hörda med anledning av framställningen. Rättegångsbiträdesnämnden kan vid behov ordna muntlig förhandling i ärendet.

Rättegångsbiträdesnämnden kan i stället för det av tillsynsnämnden föreslagna återkallandet av tillstånd eller påförandet av påföljdsavgift också ge ett rättegångsbiträde med tillstånd en varning enligt vad som föreskrivs i 13 § eller återförvisa tillsynsärendet till tillsynsnämnden för behandling.

17 §

Avgörandet i ett tillsynsärende

I fråga om ett beslut som tillsynsnämnden och rättegångsbiträdesnämnden fattat i ett tillsynsärende iaktas i tillämpliga delar vad som i 7 g § i lagen om advokater föreskrivs om avgörandet i ett tillsynsärende.

18 §

Offentlig dagbok och offentligt referat

Tillsynsnämnden ska föra offentlig dagbok över tillsynsärenden. En uppgift om återkallande av tillstånd avförs ur den offentliga dagboken tio år efter rättegångsbiträdesnämndens beslut. I fråga om dagboken iaktas i övrigt i tillämpliga delar vad som i 7 h § i lagen om advokater föreskrivs om offentlig dagbok och förande av sådan i ett tillsynsärende.

Tillsynsnämnden och rättegångsbiträdesnämnden ska utarbeta ett offentligt referat över sitt beslut i ett tillsynsärende. I fråga om referatet iaktas i övrigt i tillämpliga delar

vad som i 7 i § i lagen om advokater föreskrivs om offentligt referat över ett avgörande i ett tillsynsärende.

19 §

Andra bestämmelser som ska tillämpas på behandlingen av ett tillsynsärende

Till den del något annat inte föreskrivs i lag tillämpas på behandlingen av tillsynsärenden i tillsynsnämnden, tillsynsenheten och rättegångsbiträdesnämnden vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

På offentligheten för tillsynsnämndens, tillsynsenhetens och rättegångsbiträdesnämndens handlingar och verksamhet i ett tillsynsärende tillämpas vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inte något annat följer av tystnadsplikten för ett rättegångsbiträde med tillstånd. En handling blir dock inte offentlig förrän tillsynsnämndens eller rättegångsbiträdesnämndens beslut har meddelats eller när det finns tillgängligt för den som har del i saken.

20 §

Återkallande av tillstånd på någon annan grund än som disciplinär påföljd

Rättegångsbiträdesnämnden ska återkalla ett beviljat tillstånd, om ett rättegångsbiträde med tillstånd

1) skriftligen begär att tillståndet ska återkallas,

2) inte längre uppfyller de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 2 §, eller

3) inte har betalt ansöknings-, tillsyns- eller påföljdsavgift inom en skälig tid efter det att han eller hon har fått en anmärkning om den uteblivna betalningen och försummelsen inte kan anses som ringa.

I andra fall än sådana som avses i 1 mom. 1 punkten ska rättegångsbiträdesnämnden ge ett rättegångsbiträde med tillstånd tillfälle att bli hört innan tillståndet återkallas.

21 §

När tillstånd upphör att gälla

Om ett rättegångsbiträde med tillstånd antas som medlem i advokatföreningen, upphör hans eller hennes tillstånd enligt denna lag att gälla.

22 §

Bestämmelser som ska tillämpas på behandlingen av andra ärenden än tillsynsärenden i rättegångsbiträdesnämnden

Till den del något annat inte föreskrivs i lag tillämpas på behandlingen av ett annat ärende än ett tillsynsärende enligt 14 § i rättegångsbiträdesnämnden vad som föreskrivs i förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

23 §

Register över rättegångsbiträden

Namnen på rättegångsbiträden med tillstånd och datum då tillstånd beviljats ska antecknas i ett offentligt register (*register över rättegångsbiträden*) som förs av rättegångsbiträdesnämnden.

Rättegångsbiträdesnämnden ska avföra uppgifterna om ett rättegångsbiträde med tillstånd ur registret sedan hans eller hennes tillstånd har återkallats genom ett lagakraftvunnet beslut eller har upphört att gälla med stöd av 21 §.

Närmare bestämmelser om registret över rättegångsbiträden och förandet av registret får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Avgifter

För behandlingen av en ansökan som avses i 6 § tar rättegångsbiträdesnämnden ut en ansökningsavgift. På ansökningsavgiften tillämpas vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Ett rättegångsbiträde med tillstånd ska dessutom betala en tillsynsavgift. Tillsynsavgiften ska betalas för det år under vilket rättegångsbiträdet beviljas tillstånd enligt denna lag, samt dessutom för varje kalenderår som inleds med ett gällande tillstånd. Tillsynsavgiften uppgår till 350 euro och tas ut av rättegångsbiträdesnämnden. Rättegångsbiträdesnämnden betalar årligen 2/3 av de inbetalda tillsynsavgifterna till advokatföreningen, med vilka kostnaderna för tillsynsnämndens och tillsynsenhetens verksamhet täcks. Justitieministeriet justerar årligen storleken på tillsynsavgiften så att den motsvarar stegringen i levnadskostnadsindex. Justeringen görs med två euros noggrannhet.

Den vars ansökan om ett tillstånd som avses i denna lag har avslagits eller vars tillstånd har återkallats av skäl som nämns i 20 § 1 mom. har rätt att söka ändring i rättegångsbiträdesnämndens beslut hos Helsingfors hovrätt. Dessutom har justitiekanslern rätt att hos Helsingfors hovrätt söka ändring i rättegångsbiträdesnämndens beslut enligt 20 § om återkallande av tillstånd.

Ett rättegångsbiträde med tillstånd som berörs av ett tillsynsärende och justitiekanslern har rätt att hos Helsingfors hovrätt söka ändring i tillsynsnämndens och rättegångsbiträdesnämndens beslut i ett sådant tillsynsärende som avses i 14 §. Ändring i ett beslut av tillsynsnämnden om att göra en framställning enligt 16 § 1 mom. till rättegångsbiträdesnämnden för återkallande av ett tillstånd eller påförande av en påföljdsavgift får dock inte sökas separat.

Tiden för ändringssökande är 30 dagar. Besvärstiden börjar löpa från den dag då beslutet delgavs. Besvärsskriften riktas till Helsingfors hovrätt och ska inom den föreskrivna tiden ges in till den nämnd vars beslut överklagas. Nämnden ska utan dröjsmål sända besvärsskriften med bilagor och en kopia av det överklagade beslutet till hovrätten.

Hovrätten ska vid behandlingen av ett besvärssökande ge justitiekanslern, det rättegångsbiträde med tillstånd som tillsynsärendet gäller och klaganden tillfälle att bli hörda med anledning av besvaren samt vid behov lägga fram bevisning och andra utredningar.

25 §

Ändringssökande

Den vars ansökan om ett tillstånd som avses i denna lag har avslagits eller vars tillstånd har återkallats av skäl som nämns i 20 § 1 mom. har rätt att söka ändring i rättegångsbiträdesnämndens beslut hos Helsingfors hovrätt. Dessutom har justitiekanslern rätt att hos Helsingfors hovrätt söka ändring i rättegångsbiträdesnämndens beslut enligt 20 § om återkallande av tillstånd.

Ett rättegångsbiträde med tillstånd som berörs av ett tillsynsärende och justitiekanslern har rätt att hos Helsingfors hovrätt söka ändring i tillsynsnämndens och rättegångsbiträdesnämndens beslut i ett sådant tillsynsärende som avses i 14 §. Ändring i ett beslut av tillsynsnämnden om att göra en framställning enligt 16 § 1 mom. till rättegångsbiträdesnämnden för återkallande av ett tillstånd eller påförande av en påföljdsavgift får dock inte sökas separat.

Tiden för ändringssökande är 30 dagar. Besvärstiden börjar löpa från den dag då beslutet delgavs. Besvärsskriften riktas till Helsingfors hovrätt och ska inom den föreskrivna tiden ges in till den nämnd vars beslut överklagas. Nämnden ska utan dröjsmål sända besvärsskriften med bilagor och en kopia av det överklagade beslutet till hovrätten.

Hovrätten ska vid behandlingen av ett besvärssökande ge justitiekanslern, det rättegångsbiträde med tillstånd som tillsynsärendet gäller och klaganden tillfälle att bli hörda med anledning av besvaren samt vid behov lägga fram bevisning och andra utredningar.

26 §

Sökande av ändring i ett avgiftsbeslut

I ett beslut av rättegångsbiträdesnämnden som gäller ansökningsavgift eller tillsynsavgift får omprövning begäras hos nämnden på det sätt som föreskrivs i 7 a kap. i förvaltningslagen. Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

27 §

Verkställighet av avgifter

Ansökningsavgifter, tillsynsavgifter och påföljdsavgifter är direkt utsökbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Påföljdsavgifter får dock verkställas endast med stöd av ett beslut som vunnit laga kraft.

28 §

Meddelanden

Tillsynsnämnden ska sända ett meddelande till rättegångsbiträdesnämnden om ett beslut genom vilket en person som disciplinär påföljd har uteslutits ur advokatföreningen eller avförts ur det EU-register som avses i 5 b § 1 mom. i lagen om advokater och som förs av föreningen. Tillsynsnämnden ska samtidigt meddela om beslutet har vunnit laga kraft.

Advokatföreningens styrelse ska sända ett meddelande till rättegångsbiträdesnämnden om att ett rättegångsbiträde med tillstånd har antagits som medlem i advokatföreningen.

Rättegångsbiträdesnämnden ska sända ett meddelande till de allmänna domstolarna, de allmänna förvaltningsdomstolarna, arbetsdomstolen och marknadsdomstolen om ett beslut genom vilket tillståndet för ett rättegångsbiträde med tillstånd har återkallats samt samtidigt meddela om beslutet har vunnit laga kraft.

Tillsynsnämnden och rättegångsbiträdesnämnden ska sända en kopia till justitiekanslern av ett beslut som nämnden fattat i ett

tillsynsärende enligt 14 §. Dessutom ska rättegångsbiträdesnämnden sända en kopia till justitiekanslern av nämndens beslut enligt 20 § om återkallande av tillstånd.

Rättegångsbiträdesnämnden ska sända en kopia till tillsynsnämnden av ett beslut i ett tillsynsärende enligt 14 § och av det offentliga referat som utarbetats över beslutet. Rättegångsbiträdesnämnden ska dessutom i fråga om nämnda tillsynsärende till tillsynsnämnden ge in de övriga uppgifter som avses i 7 h § 1 mom. i lagen om advokater och som ska antecknas i den offentliga dagboken.

Närmare bestämmelser om de meddelanden som avses i denna paragraf får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om rättegångsbiträdesnämnden och behandlingen av ärenden i nämnden får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om hur arbetet vid rättegångsbiträdesnämnden ska ordnas kan utfärdas i en arbetsordning som fastställs av nämndens ordförande.

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

Trots bestämmelserna i 4 § tillsätts rättegångsbiträdesnämnden, när den tillsätts för första gången, för två år. Medlemmar i nämnden är då en domare från hovrätterna, en domare från förvaltningsdomstolarna eller specialdomstolarna, en domare från tingsrätterna och en medlem som företräder den juridiska forskningen och undervisningen samt en personlig ersättare för var och en av dem.

En person som är behörig som rättegångsombud och rättegångsbiträde enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande är behörig att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde i ett års tid efter denna lags ikraftträdande.

Utöver vad som föreskrivs i 3 mom. är en person som är behörig som rättegångsombud och rättegångsbiträde enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande och som ansöker om ett tillstånd enligt denna lag tre månader innan den föreskrivna tid som nämns i 3 mom. har löpt ut och vars ansökan inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom ett år från lagens ikraftträdande, behörig att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde till dess att hans eller hennes ansökan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Trots bestämmelserna i 3 och 4 mom. tillämpas på ett ärende som är anhängigt vid domstol vid denna lags ikraftträdande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 juni 2011

Republikens President
TARJA HALONEN

Justitieminister *Tuija Brax*